

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

WK/0804/113/28/K/1/2021

Gdańsk, dnia 28 marca 2022 r.

**Pan
Marek Szczypior
Wójt Gminy Stare Pole**

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 18 października 2021 r. do dnia 4 lutego 2022 r. kontrolę kompleksową gminy Stare Pole.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 4 lutego 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2017 - 2020 oraz inne okresy w razie potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 ustawy *o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. niepowołanie w okresie od 2019 r. do dnia zakończenia kontroli Sekretarza Gminy, czym naruszono art. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o pracownikach samorządowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 530) – str. 7 - 8 protokołu kontroli.

Z treści wskazanego przepisu wynika obowiązek utworzenia stanowiska sekretarza w gminie, starostwie powiatowym i urzędzie marszałkowskim.

2. Niepodjęcie w 2020 r. czynności sprawdzających wobec:
 - a) 8 podatników podatku od nieruchomości będących osobami prawnymi (czynnościami sprawdzającymi objęto 46 podatników) w przypadkach, gdy złożone deklaracje były wypełnione niezgodnie z ustalonymi wymogami albo gdy

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel.: 58 301-86-45, fax: 58 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

zastosowano inne stawki podatku od nieruchomości dla budynków i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, niż te, które zostały określone w drodze uchwały przez Radę Gminy Stare Pole, czym naruszono art. 272 pkt 2 i 3 w zw. z art. 274 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.) oraz art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) – str. 32 - 35 i 163 - 164 protokołu kontroli.

W trakcie kontroli gmina podjęła czynności sprawdzające wobec ww. podatników;

- b) 2 podatników podatku rolnego będących osobami prawnymi (czynnościami sprawdzającymi objęto 15 podatników) w przypadkach prowadzenia przez ww. podmioty działalności gospodarczej innej, niż rolnicza, co wskazuje na opodatkowanie gruntów wykorzystywanych do takiej działalności podatkiem od nieruchomości zamiast podatkiem rolnym, czym naruszono art. 272 pkt 2 i 3 w zw. z art. 274 § 1 ustawy *Ordynacja podatkowa* oraz w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych* – str. 36 - 37 i k-164 protokołu.

W trakcie kontroli gmina podjęła czynności sprawdzające wobec ww. podatników;

- c) 1 podatnika podatku od środków transportowych, który deklarację podatkową złożył z opóźnieniem wynoszącym 151 dni (czynnościami sprawdzającymi objęto 21 podatników), tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych*, czym naruszono art. 272 pkt 1 lit. a w zw. z art. 274a § 1 ustawy *Ordynacja podatkowa* – str. 39 protokołu.

W myśl art. 2 ust. 2 ustawy *o podatkach i opłatach lokalnych* opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zgodnie natomiast z art. 9 ust. 6 pkt 1 ww. ustawy obowiązek składania deklaracji na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych i winien być zrealizowany w terminie do dnia 15 lutego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

W myśl art. 272 pkt 2 i 3 ustawy *Ordynacja podatkowa* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji (informacji podatkowych) oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Stosownie do treści art. 272 pkt 1 lit. a ustawy *Ordynacja podatkowa* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 274 § 1 tej ustawy w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki, bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

- koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5.000 zł;
- zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

Zgodnie zaś z brzmieniem art. 274a § 1 tej ustawy organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.

3. Nieujęcie w bilansowej ewidencji księgowej Urzędu Gminy Stare Pole nieruchomości stanowiących mienie gminy przekazanych na podstawie 11 umów użyczenia (zawartych w latach: 2012 i 2020) do używania przez 2 gminne instytucje kultury, czym naruszono art. 4 ust. 2 w zw. z art. 20 ust. 1 i art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) – str. 148 - 150 protokołu.

Stosownie do treści art. 4 ust. 2 ww. ustawy zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 20 ust. 1 i art. 24 *ustawy o rachunkowości* do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

4. Przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań, określonego w § 2 pkt 1 uchwały Nr III/13/2018 Rady Gminy Stare Pole z dnia 18 grudnia 2018 r. *w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019 - 2028* (ze zmianami) w zw. art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) poprzez zawarcie w dniu 10 października 2019 r. z firmą STRABAG Sp. z o.o. umowy na wykonanie zadania: *Przebudowa drogi gminnej nr 203002G w miejscowości Stare Pole (ul. Dworcowa)* obciążającej budżet roku 2020 zobowiązaniem w kwocie 806.188,95 zł, tj. zaciągnięcie zobowiązania dotyczącego realizacji zadania wieloletniego, którego limit zobowiązań w *Wieloletniej Prognozie Finansowej* na 2020 r. wynosił 0 zł – str. 104 - 110 protokołu.

Z treści umowy wynika, że zadanie miało być wykonane w terminie do dnia 12 czerwca 2020 r., a jako podstawę zapłaty wynagrodzenia wskazano zatwierdzenie protokołu odbioru końcowego. Powyższe wskazuje, że zobowiązanie umowne w całości obciążyło rok 2020.

Zgodnie z treścią § 2 pkt 1 ww. uchwały Wójt Gminy Stare Pole był upoważniony do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w prognozie przedsięwzięć.

Obowiązująca w czasie zaciągnięcia ww. zobowiązania *Wieloletnia Prognoza Finansowa* w wykazie przedsięwzięć zawierała zadanie: *Przebudowa drogi gminnej nr 203002G w miejscowości Stare Pole – poprawa warunków drogowych*, jednak nakłady zaplanowane na to zadanie ujęto wyłącznie w limicie na rok 2019, który wyniósł 1.737.575 zł. Na lata następne środków nie przewidziano.

Stosownie do brzmienia art. 228 ust. 1 pkt 1 *ustawy o finansach publicznych* uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

Natomiast z art. 226 ust. 4 tej ustawy wynika, że przez przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania.

W uchwale Nr XI/98/2019 Rady Gminy Stare Pole z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2019* ujęto kwotę 900.185 zł przeznaczoną na sfinansowanie przedmiotowego zadania.

5. Przekazanie w 2020 r. transz dotacji podmiotowej 2 gminnym instytucjom kultury z naruszeniem terminów i zasad określonych postanowieniami Zarządzenia Wójta Gminy Stare Pole nr 54/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. *w sprawie zasad przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji podmiotowych i celowych udzielanych z budżetu Gminy Stare Pole dla samorządowych instytucji kultury* – str. 161 - 163 protokołu.

Zgodnie z przywołanymi przepisami miesięczna transza dla instytucji kultury wynosi 1/12 wysokości rocznej dotacji i należy ją przekazywać w terminie do 5. dnia każdego miesiąca z góry.

Ponadto w trakcie kontroli ustalono, że w badanym okresie organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek procentowych opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, który może nastąpić

- a) w wyniku wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej – art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.),
- b) w wyniku podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa – art. 98a ust. 1 ww. ustawy,

czego wymagają wskazane przepisy ww. ustawy – str. 43 - 44 protokołu.

Zgodnie z przywołanymi przepisami wysokość opłaty adiacenckiej wynosi nie więcej niż 30% różnicy wartości nieruchomości między wartością, jaką nieruchomość miała przed podziałem, a jaką ma po nim oraz nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu [wyjątek zawarty w art. 146 ust. 2a ww. ustawy – przewiduje do 75% wzrostu wartości nieruchomości położonych na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 485)]. Wysokość ww. stawek procentowych opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ustalenie stawki procentowej opłaty adiacenckiej stanowi obowiązek rady gminy, bowiem dopiero na jej podstawie wójt (burmistrz, prezydent miasta) w drodze decyzji ustala i określa wysokość opłaty adiacenckiej, stanowiącej dochód gminy. Brak stosownej uchwały prowadzi do nieuprawnionej rezygnacji ze źródła dochodów danej jednostki samorządu terytorialnego (*vide*: J. Jaworski, A. Prusaczyk, A. Tułodziecki, M. Wolanin *Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz*, wyd. C. H. Beck 2015 r., Legalis; por. również: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 28 lutego 2007 r. sygn. II SA/GL 654/06, wyrok NSA Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach z 25.07.2000 r. sygn. II SA/KA 2952/98, wyrok NSA z dnia 14 stycznia 2003 r. sygn. I SA 2293/02).

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. powołanie Sekretarza Gminy Stare Pole,
2. podejmowanie czynności sprawdzających wobec podatników podatków lokalnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
3. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z postanowieniami *ustawy o rachunkowości*,
4. zaciąganie zobowiązań na wieloletnie programy, projekty lub zadania wyłącznie w granicach upoważnienia i limitów określonych aktualnie obowiązującą uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej,
5. przekazywanie dotacji podmiotowym instytucjom kultury zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Prawidłowość nieznana

Dokument podpisany przez Luiza
Budner - Iwanicka, RIO w
Gdańsku
Data: 2022.03.28 15:20:42 CEST

Luiza Budner – Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

Pan Ireneusz Dziura - Przewodniczący Rady Gminy Stare Pole.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
80-853 Gdańsk
Gdańsk
Wały Jagiellońskie 36

Gdańsk, 2022-03-29

URZĄD GMINY W STARYM POLU
82-220 Stare Pole
ul. Marynarki Wojennej
NIP: 5790015084
Telefon: 0552713533
Email: ug@starepole.pl

DECYZJA

Wystąpienie pokontrolne - kopia dla Przewodniczącego Rady Gminy

Skan pisma w załączonym pliku w formacie PDF.

Załączniki:

1. ug_stare_pole_-_wystapienie_pokontrolne.pdf

Dokument nie zawiera podpisu

Podpis elektroniczny

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
80-853 Gdańsk
Gdańsk

Gdańsk, 2022-03-29

Raport weryfikacji podpisu

Zasady weryfikacji : QES AdESQC

Sprawdza poprawność podpisów elektronicznych i wskazuje, czy są to zaawansowane podpisy elektroniczne (AdES), AdES obsługiwane przez kwalifikowany certyfikat (AdES / QC) czy kwalifikowany podpis elektroniczny (QES). Wszystkie certyfikaty i powiązane z nimi łańcuchy wspierające podpisy są sprawdzane na podstawie Zaufanych list państw członkowskich UE (obejmuje to certyfikat osoby podpisującej i certyfikaty używane do sprawdzania poprawności usług statusu certyfikatów - listy CRL, OCSP i znaczniki czasu).

Email: ug@starepole.pl

Podpis S-BF4CECF4645194BE76DC496AC394E33C6E58CE88DC0F27CCC65BFF70949A9149

Kwalifikacja:	QESig (Kwalifikowany podpis elektroniczny)
Format podpisu:	PADES-BASELINE-1
Status podpisu:	Poprawny
Załączniki:	Luiza Budner - Iwanicka; RIO w Gdańsku Ścieżka certyfikacji: Certum QCA 2017 1. ug_stare_pole_-_wystapienie_pokontrolne.pdf Narodowe Centrum Certyfikacji
Deklarowana data podpisu:	2022-03-28T13:20:42 Dokument nie zawiera podpisu
Pozycja podpisu:	1 z 1 Podpis elektroniczny

Informacje o dokumencie

Status podpisów dokumentu:	1 poprawnych podpisów, spośród 1
Nazwa dokumentu:	ug_stare_pole_-_wystapienie_pokontrolne.pdf
Data weryfikacji [UTC]:	2022-03-29T08:05:39